

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 228
van **JORIS NACHTERGAELE**
datum: 16 maart 2020

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

Eventuele toetreding van de westelijke Balkan tot de EU - Standpunt Vlaamse Regering

Begin 2018 lanceerde de Europese Commissie een 'Balkanstrategie 2025'. Daarin maakte de toenmalige Commissie eigenlijk duidelijk dat de Europese Unie opnieuw open staat voor uitbreiding. Er werd voor zes landen (Montenegro, Macedonië, Servië, Bosnië-Herzegovina, Albanië en Kosovo) een toetredingshorizon vastgelegd van ongeveer 7 jaar. Er werden uiteraard duidelijke voorwaarden aan verbonden, zoals de criteria van Kopenhagen.

Het al dan niet toetreden van deze landen wankelt op een broos evenwicht tussen het perspectief op economische en politieke stabiliteit voor de regio en een te soepele interpretatie van deze toetredingscriteria waardoor de Europese Unie intern wordt verzwakt.

Voor al de twijfels rond Albanië werden bevestigd door een voortgangsrapport dat vorig jaar uitgebracht werd door de Europese Commissie. Daaruit blijkt dat Albanië nog kampt met ernstige problemen in verband met corruptie en misdaadbestrijding. De Europese top besliste in oktober 2019 dan ook om de toetredingsgesprekken met Albanië, maar ook met Noord-Macedonië, op te schorten.

In een mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's van 2 februari 2020 worden concrete voorstellen gedaan om het toetredingsproces te versterken. Zo wordt onder meer nogmaals de nadruk gelegd op de positieve en negatieve voorwaarden waaraan voldaan moet worden door de kandidaat-lidstaten, een meer dynamische aanpak van de onderhandelingen, een betere politieke sturing van het proces en een meer geloofwaardige invulling van alle partijen aan de verschillende kandidaturen.

In haar visienota 'Visie op de toekomst van de Europese Unie' van 2016 stelde de vorige Vlaamse Regering dat "de EU vandaag niet moet uitbreiden". Ze staafde dit door te verwijzen naar de uitbreidingen in 2004, 2007 en 2013, die hebben aangetoond dat de grenzen aan de absorptiecapaciteit van de Unie duidelijk moeten worden gedefinieerd.

1. Wat is de afzonderlijke stand van zaken voor de toetredingsonderhandelingen van de zes landen uit de westelijke Balkan?
2. Hoe evalueert de Vlaamse Regering en de minister-president zelf deze mogelijke uitbreiding van de Europese Unie? Onderschrijft deze Vlaamse Regering de visie van de vorige omtrent de uitbreiding van de EU?

3. Hoe kijkt de minister-president naar de mededeling van de Commissie met concrete voorstellen om een nieuw elan te geven aan de toetredingsonderhandelingen van de landen in de westelijke Balkan?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 228 van 16 maart 2020

van **JORIS NACHTERGAELE**

1. Ik verwijs u voor de meest actuele informatie naar de websites van de Europese Commissie en de Raad van de Europese Unie. Het zijn:
www.ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement, en
www.consilium.europa.eu/nl/policies/enlargement.
U vindt er niet alleen een tijdslijn terug, maar ook de verschillende rapporten die over de betrokken landen werden opgesteld.

2. De uitgangspunten van Vlaanderen inzake de verdere uitbreiding van de Europese Unie (EU) worden uiteengezet in de door het regeerakkoord bekrachtigde 'Visienota over de toekomst van de Europese Unie' van 30 september 2016. De Vlaamse regering stipuleert daarin dat: 'De EU vandaag niet moet uitbreiden; zij wenst dat de EU focust op hervorming en verdieping. De uitbreidingen in 2004, 2007 en 2013 hebben aangetoond dat de grenzen aan de absorptiecapaciteit van de Unie duidelijk moeten worden gedefinieerd'.

De EU boog zich recent over het al dan niet openen van toetredingsonderhandelingen met Noord-Macedonië en Albanië. De voortgangsrapporten laten grote verschillen zien. Noord-Macedonië voerde de voorwaarden en de bijkomende hervormingen opgelegd door de Europese Commissie ruimschoots uit. Het gaat onder andere over de hervormingen van justitie, veiligheidsdiensten en het openbare bestuur en de aanname van wetgeving omtrent de Speciale Aanklager. Voor Albanië zijn de resultaten minder overtuigend. Zo heeft het land problemen met de noodzakelijke justitiële hervormingen, de aanpak van corruptie en georganiseerde misdaad en de politionele samenwerking op het vlak van mensensmokkel, drugtrafiek en identiteitsfraude.

3. De Vlaamse regering verwelkomt de nieuwe aanpak van het EU-uitbreidingsbeleid, zoals aangekondigd in de Mededeling van de Europese Commissie van 2 februari 2020. Daarin wordt uitgegaan van een sterkere *conditionaliteit* en strikte *merit based* aanpak.

Vlaanderen heeft ingestemd met het openen van de toetredingsonderhandelingen met Noord-Macedonië, op voorwaarde dat ook Nederland, Denemarken en Frankrijk akkoord zouden gaan.

In verband met Albanië stond de Vlaamse Regering aan de zijde van een aantal kritische lidstaten die een aantal terechte bezorgdheden hadden geuit. Pas indien deze lidstaten hun verzet zouden opgeven, zou Vlaanderen eveneens instemmen. De condities zijn evenwel dat de aangescherpte voorwaarden strikter worden gemonitord, het toetredingsproces ten allen tijde kan worden teruggedraaid of opgeschort, de pretoetredingssteun kan worden geschrapt en de opening van deze onderhandelingen niet onherroepelijk leidt tot een toetreding tot de EU.

Tijdens de EU-discussies in maart 2020 werd een Europese consensus bereikt over het openen van toetredingsonderhandelingen volgens deze nieuwe aanpak met zowel Noord-Macedonië als Albanië. De Vlaamse Regering heeft zich bij de consensus aangesloten.